

Bedrägerier

2023-02-07, Lotta Mauritzson, brottsförebyggande samordnare,
nationellt bedrägericentrum



Nationellt bedrägericentrum, NBC



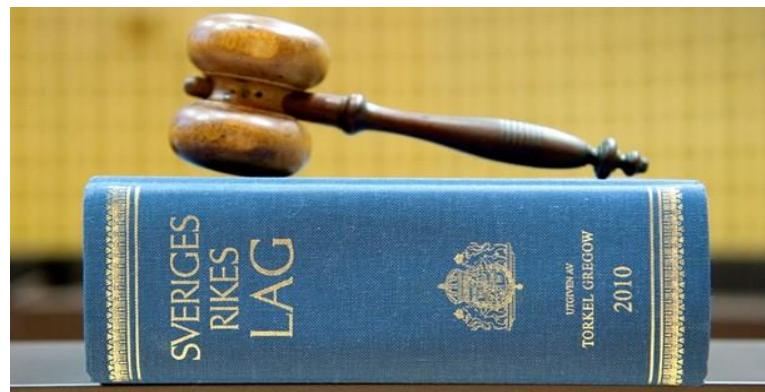
Vad är ett bedrägeri?

En gärningsperson som med uppsåt...

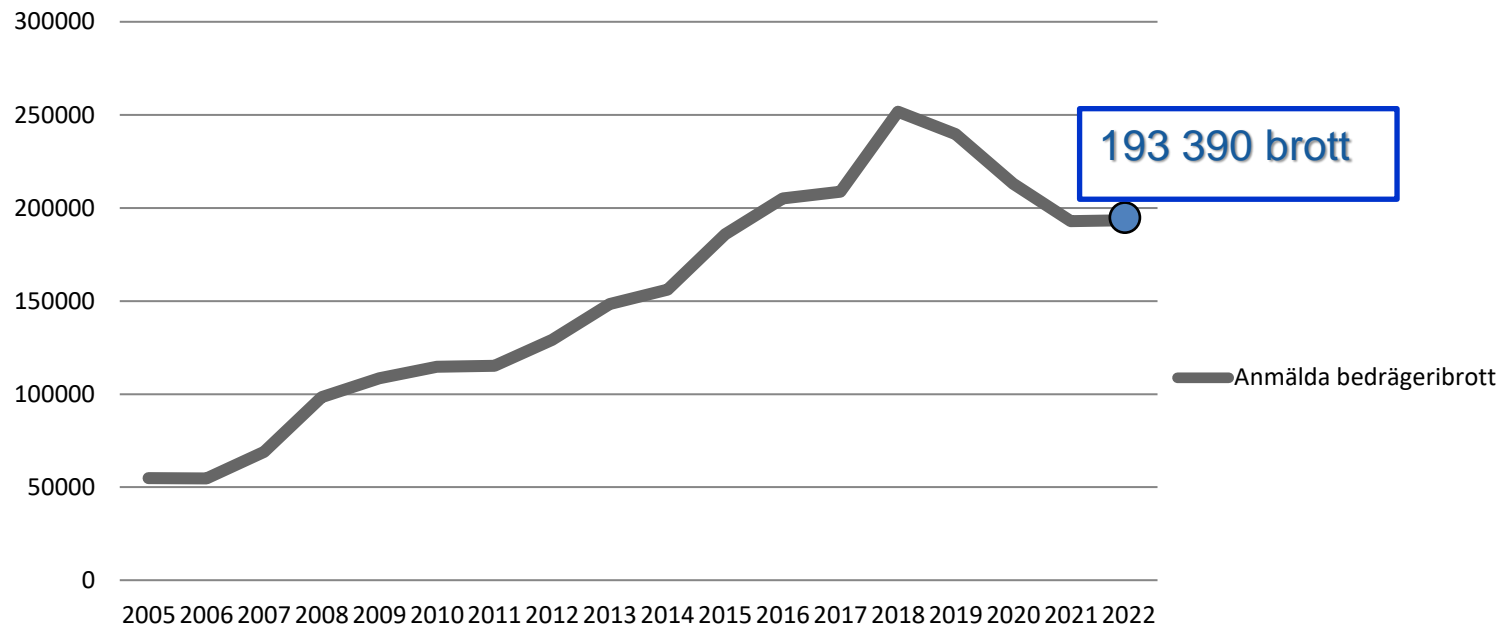
...vilseleder någon att göra något

...gärningspersonen tjänar ekonomiskt på det

...leder till ekonomisk skada för den som blir lurad.



Anmälda bedrägerier (9 kapitlet brottsbalken) 2005-2022



Anmälda bedrägeribrott 2022 vs 2021

Total ökning + 0,25 %

Brottsområden som minskat

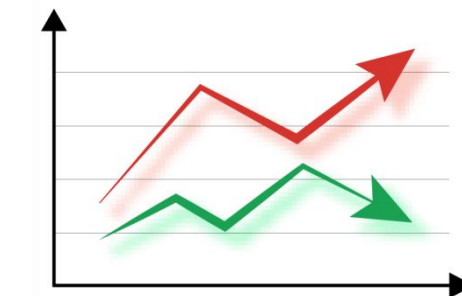
Identitetsbedrägerier - 30 %

Annonsbedrägerier - 11 %

Brottsområden som ökat

Social manipulation + 44 %

Kortbedrägerier + 8 %



(CNP + 10 %)



Identitetsbedrägerier 2022

Identitetsbedrägerier genom köp eller lån

15 000 brott - 30 %

Genom köp - köp på kredit (faktura) på internet med hjälp av någon annans identitet. Leveransen går ofta till någon annan adress. Ny lagstiftning 2023.

Genom lån - lån tagna i annan person namn, ofta snabblån



Annonsbedrägerier 2022

Brottsoffer: Man, 37 år

Säljer: Elektronik

Plattform: Facebook Marketplace,
Blocket, Tradera

Under 2022 minskade antalet
anmälda brott mot **2021** då
antalet ökade hela 51 %

2022
25 400
brott



Polisen

Kortbedrägerier 2022



Kortbedrägeri med fysiskt kort

13 000 brott

Kortbedrägerier utan det fysiska kortet
(CNP)

58 000 brott
+ 10 %

Kortuppgifter för CNP stjäls via dataintrång eller samlas in i phishing-kampanjer och säljs sedan vidare på darknet. Kortuppgifterna köps av gärningspersoner som använder dessa för köp på internet – främst tjänster. Banken/kortutgivaren ersätter ofta brottsoffret.



Polisen

Social manipulation



The Art of Human Hacking

Konsten att manipulera människors naturliga inställning av välvilja och förtroende till omgivning och teknik.



Bedrägeri genom social manipulation 2022

Investering



2 500 anmälda brott

Romans



1 300 anmälda brott

Befogenhet



31 100 anmälda brott,
varav vishing 21 600



Polisen



Maj 2020



SPECIALRAPPORT: Greta Thunbergs senaste investering förbluffar experterna och storbankerna är livrädda!

Svenska medborgare tjänar reda miljontals kronor hemifrån med de här "förmögenhetskryphålet" - men är det lagligt?



Oktober 2021

Investeringsbedrägeri

- Medelåldern på brottsoffren är 60 år och 45 % av de drabbade finns i åldersspannet 67-77 år
- Den ekonomiska förlusten är i genomsnitt 370 000 kr
- 15 % av offren har blivit dubbelt drabbade

2022
2 500
brott



Romansbedrägeri

Blev kär i man på nätet - lurades på 900 000 kronor



Att försöka hitta sitt livs kärlek på nätet har blivit allt vanligare. Det hon inte visste var att soldaten/sjömannen egentligen var en digital sol- och-vårare.



Polisen

Profiler romansbedrägerier

Kontakt tas via nätet. Dejtingsajt eller vän-förfråging

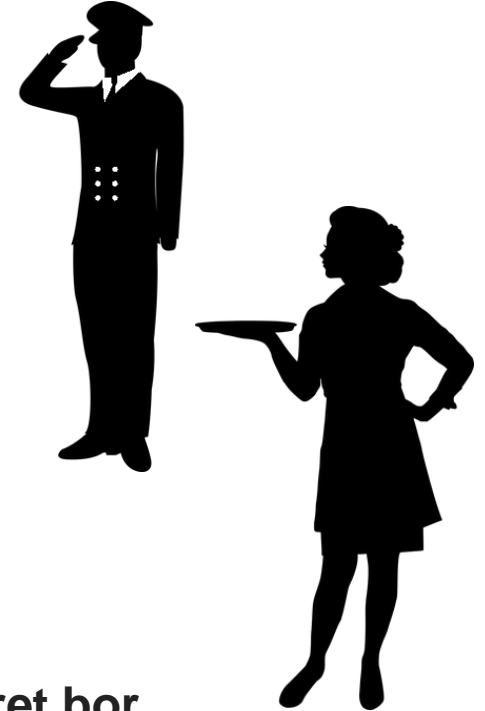
Profil man:

- Amerikansk militär stationerad i Asien
- Barnläkare som arbetar med flyktingar
- Ingenjör på oljerigg

Profil kvinna:

- Rysk servitris eller läkarstuderande
- Amerikansk militär stationerad i Asien

Profiler återanvänds och anpassas till var brottsoffret bor



Befogenhetsbedrägeri

Kvinnan från Sundbyberg trodde hon lånade ut pengarna till sitt barnbarn – istället råkade hon ut för bedragare.

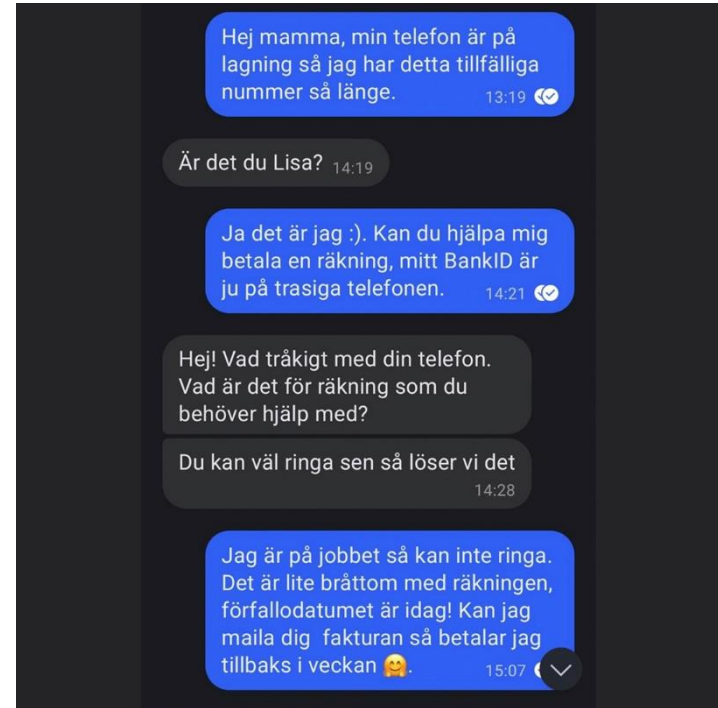
BROTT

”Barnbarn” lurade 89-årig kvinna på pengar



Polisen

”SMS barn”



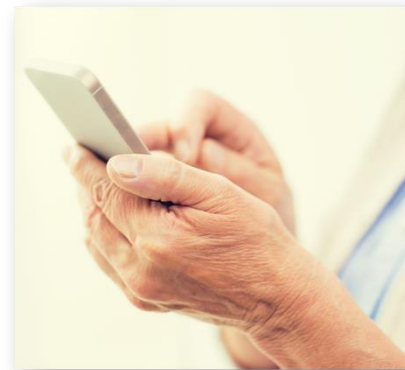
Oktober 2022

Telefonbedrägeri (vishing)

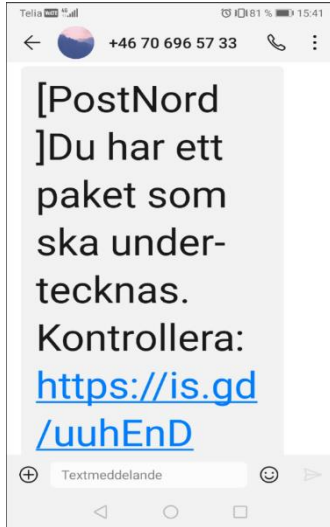


- Kontakt tas med brottsoffret via telefon
- Bedragaren utger sig vara från bank, polis, finansinstitut, telefonbolag etc.
- Brottsoffret vilseleds att under samtalet använda bank-id eller bankdosa och sedan kan bedragaren föra över pengarna.

2022
21 600
brott



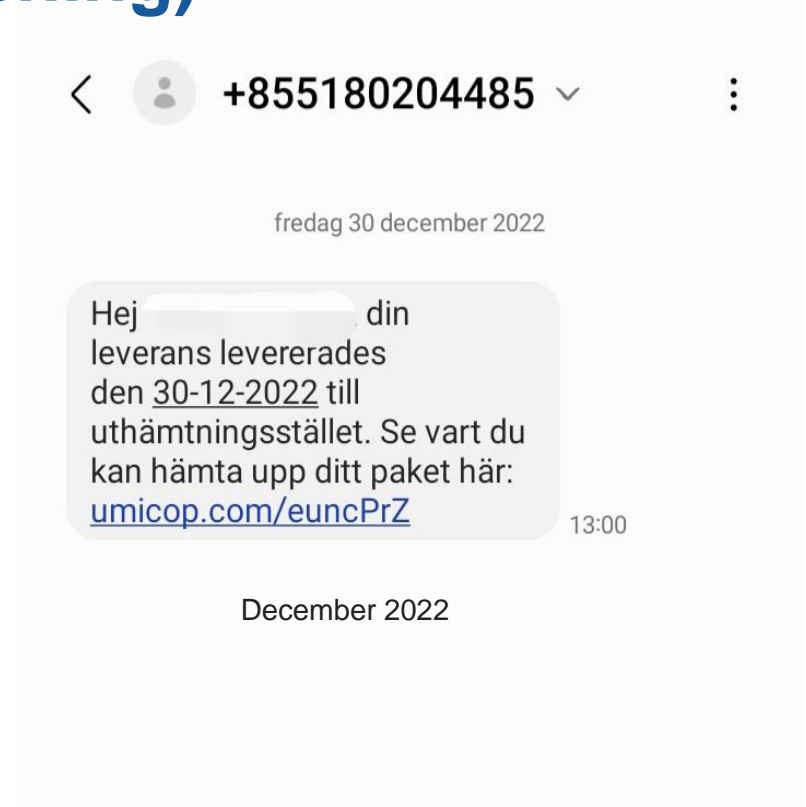
Bedrägeri via SMS (Smishing)



September 2020



Oktober 2022



December 2022



Polisen

De organiserade bedrägerierna

- Rapport *De organiserade bedrägerierna* pekar på att bedrägerier inte är en särart som genomförs vid sidan av annan typ av brottslighet.
- Närmare hälften av de skäligen misstänkta i bedrägerier också förekom i andra brottssamlingar såsom narkotika, vapen, internationella brottsnätverk samt terrorrelaterat.
- Tydliga kopplingar mellan annan brottslighet och kortbedrägerier.

De organiserade bedrägerierna



Polisen

En rapport om bedrägerier kopplade till organiserade kriminella miljöer



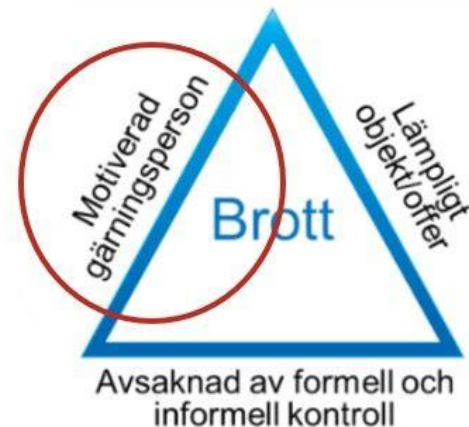
Polisen

Polisens arbete mot bedrägerier

Åtgärder mot gärningspersonerna

Polisen tar varje år emot över 193 000 polisanmälningar om bedrägerier. Dessa anmälningar är ett viktigt bidrag till att kunna kartlägga och förstå brottsligheten, vilka som begår brotten och vilka verktyg som används. Många bedrägerianmälningar leder också till att gärningspersonen döms i domstol. Det är viktigt att Polisen lägger utredningsresurserna på utredningar som leder till att till exempel stoppa gärningspersoner som utför många bedrägerier – att avbryta brottsserier.

I många fall finns däremot gärningspersonen inte ens i Sverige. Bedrägerier är gränsöverskridande vilket ställer krav på internationell samverkan. Myndigheten arbetar tillsammans med flera internationella aktörer, som exempelvis europeiska polisorganisationen Europol m.fl. för att utreda och förebygga bedrägerier.



Polisens arbete mot bedrägerier

Försvåra brottsupplägget

Situationen för ett bedrägeribrott innebär ofta en blandning av digitala verktyg och plattformar, telefonsamtal, ibland i kombination med att gärningsperson och brottsoffer även möts fysiskt.

Arbetet handlar till stor del om att föra dialog och påverka produktägare och tjänsteleverantörer att göra tjänsterna säkrare och därmed försvåra för bedragarna eller stoppa möjligheten att begå brotten. Polisen arbetar aktivt mot både stora och små samhällsaktörer som myndigheter, banker, betaltjänstleverantörer, e-handelsägare och multinationella företag som tillhandahåller digitala tjänster.

Samverkan med polisorganisationer i andra länder och internationella organisationer, som exempelvis Europol, är en viktig del i arbetet med att föra dialog med några av de största internationella tjänsteleverantörerna.

Polisen har också tagit fram olika lagstiftningsförslag, som exempelvis ändringar i Brottsbalken och Kreditupplysningslagen.



Polisens arbete mot bedrägerier

Stärka allmänhetens förmåga

Att stärka allmänhetens förmåga att stå emot bedragarnas knep, att skydda sig mot att bli utsatt för brott genom olika informationsinsatser är ett viktigt brottsförebyggande arbete.

Ofta är det den drabbade som manipuleras att antingen släppa in bedragarna på sin internetbank, alternativt själv föra över pengar.

Polisens externa kommunikation riktar sig till olika målgrupper för att sprida kunskap om de problem som vi själva känner till, så att allmänheten också ska veta vad de ska vara vaksamma på.

Vi uppmuntrar även till att prata om bedrägerier som ett sätt att stärka förståelsen och därmed förmågan att kunna stå emot bedrägeriförsök.



Snart i många brevlådor.....



Vad omfattar informationssatsningen?

1. Nationellt utskick av vykort till alla över 70 år

- 1,2 miljoner vykort till alla hushåll 70+ år i hela Sverige
- Andra språk finns via polisen.se (arabiska, polska, engelska)

2. Annonserad informationskampanj

- Annonsering i riks- och lokalpress
- Digital annonsering på nyhetssajter och sociala medier

3. Extern kommunikation

- polisen.se, sociala medier
- Aktiviteter lokalt



Vad ska jag göra om jag blivit utsatt för ett bedrägeri?

1. Kontakta din bank – de kan ev. stoppa transaktionen
2. Gör en polisanmälan

Kan jag få ersättning för ett bedrägeri?

- Du ska alltid göra en reklamation av transaktionen hos din bank. Stöd om hur det går till finns hos Konsumenternas bank och finansbyrå: <https://www.konsumenternas.se/konsumentstod/klaga-angranmal/klaga-i-ett-bankarende/>
- Generellt finns inga försäkringar som täcker förluster vid ett bedrägeri.

Ta hjälp av personer i din närhet eller kontakta [Brottsofferjouren](#)



Polisen
